

చరా /carā/ *v.* మేపు; graze; (గ్రెట్); చారా; ఘాస. భ్యాసి బీడేమా చరా. గేదె కంచెలో మేపు.

చరిత /carita/ *n.* చరిత్; history; (ప్రాణ్వరి); ఇతిహాస; కహాని.

చరేర్ /carēr/ *v.* మేముట; grazing; (గ్రెయ్సుట).

చలాకి /calāki/ చలాకీ యైన; clever; (క్లుపర్).

ప్రైదరాబాదేమా చలాకి ఆచ్చిన, దీటో తొ.

ప్రైదరాబాదులో చలాకీయైన వ్యక్తిని తిలకించానును.

చలేజాయేర్ /calejāyēr/ *n.* వెళ్లిపోవడం; departure; (డిపాచర్).

చవణుకన్ /cavānukan/ *adv.* ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా; intentionally; (ఇంటింశన్వల్య). చావణుకన్ ఖరావ్ కామ్ కిదో. కావాలని ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా చేసాడు.

చ్యాకేర్ హడ్కా /cvākēr had̄kā/ *n.* ఎన్నుముక; backbone; (బెక్టోన్).

చ్యాండ్ /cvāḍ/ *n.* ఎడలువు; spread; (స్ట్రెడ్). ఈ రోడ్ రాన్ చ్యాండ్. ఈ రోడ్సు చాలా ఎడలువు.

చ్యాండో /cvāḍō/ *adj.* పిష్టుత; elaborate; (ఇలబర్ట్). ఈ వాతేని చ్యాండోకరన్ దేక్. ఈ మాటను విస్తృత పరిచి చూడు.

చాకన్ దేక్ /cākan dēk/ *v.* రుచిచూడు; taste; (టేయ్స్); స్వాద లే; చఖ. నొగ్గాణ్ కనేక్ ఫంకో చాకన్ దేక్. కూర ఎలా ఉందో రుచి చూసి చెప్పు.

చాట్ /cāṭi/ *n.* నాకడం; lick; (లిక్ట). ఆంగ్నిన చాటతో రాన్ రుసి రఁచ. వేళ్ళను నాకినప్పుడు బాగా రుచి ఉంటుంది.

చాట్లు /cāṭṭu/ *n.* తెడ్డు; long pole to propel a boat.

చాడికాం /cāḍikāṁ/ పచారీలు చెయ్యి.

చాంద్ /cānd/ *n.* • వంద్రుడు; moon; (మున్); చంద్; చాఁడ్; చంద్రమా. రాత్ వజ్ఞో దజేని చాంద్ కవ. రాత్రి ఫేళ్లో వంద్రుడు వల్ల వెలుగు వస్తుంది.
• వందమాము; moon; (మున్); చంద్రమామా; చాఁడ్; చంద్.

చాబ్మాక్ /cābnāk/ కొరికేముడం. లడాయిమా చాబ్మాక్. కొట్టాటలో కొరికాడు.

చాయేని /cāyēni/ *adj.* అక్కురలేదు; unnecessary;
(అంసెనసరి). మన ఈ చాయేని. నాకు ఇది అక్కురలేదు.

చార్ /cār/ నాలుగు; fourth part; (పొత్త పార్ట్).

చార్జ్ చడ్ /cārj cadā/ చార్జీ చెయ్యి.

చారి /cāri/ *n.* నలుగురు; foursome; (పొర్సుమ్).

చాల్ /cāl/ • *n.* నడువు; walk; (పోక్); చల; పైదల చల. తూచాల్. నువ్వు నడువు. • *n.* నడక; గమనం; course; (కోర్స్); గమన; గవన; చాల. • *v.* నడిపించు; lead; (లెడ్); చలా; సంభాల; సంచాలన కర. తూనాడి చలా. నీవు రైలు నడువు. • *n.* నడిపించడం; to walk; (టు వోక్). నేను ఫేళన్ ఆంగ్ చలా. అందరిని కలిపి ముందుకు నడిపించు.
• *v.* నడువు; wage; (వేయ్స్). నాలిమోటరేన్ చలా.
విమానాన్ని నడువు. • *n.* కొనసాగించు; maintain;

(మేయంటేయ్స్); జారి రఖ; చాల్ రఖ; పూరా కర. తార్ కామ్ నఁ థమాడుజి చలా. నీ పని ఆపకుండా కొనసాగించు.

చాల్ను /cālni/ *n.* సాంప్రదాయం; tradition; (ట్రడిశన్); పంపరా; సామ్రదాయ. రుమాల్ భాందేరొ లేపెర్ చాల్ను.

చాలో /cālō/ *v.* నడవండి; please walk; (ప్లేన్ వోక్).

చాలిస్ /cālis/ *n.* నలభై; forty; (పొటి).

చావజత్రా /cāvajatrā/ • *adj.* తగిన; appropriate; (అప్రోపీయట). యోగ్య; ఉచిత. చావజత్రా పాణి ఘాల్.

తగినంత నీరు పొయ్యి. • *v.* నరిపడు; apply; (అప్లై); అనుకూల హో; ఉచిత హో.

చావళ్ /cāval/ *n.* బియ్యం; rice; (రైన్); చావల. సాఁచే మాయతి చావళ్ నికశచ. వడ్ల నుండి బియ్యం వస్తాయి.

చావ్లోకన్ /cāvñōkan/ *adv.* ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా; intentionally; (ఇంటింశన్వల్య). వోరి చావ్లోకన్ కిదో. దొంగతనము ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా చేసాడు.

చావనో /cāvamñō/ *n.* అవసరం; requirement; (రిక్వెయిలమంట); జరూరం; సమయ.

చామ్మె /cāmṁto/ కొరడా; whip; (విప్).

చిక్కో /cikñō/ • *n.* జిడ్డు; grease; (గ్రీస్); చికనాహట.
• *n.* జిగటి; sticky; (ప్లైటి); గండ; లేఇ; లసలసాహట; చిపచిపాహట. మాఁచేర్ ధూడ్ చిక్కో వేగి. నీళ్ళ పడి మట్టి జిగటగా మారింది. • *n.* జిగురు. • *adj.* చిక్కుని; jelly; (జలి); గండ; లేఇ.

చిగురు /ciguru/ *n.* చిగురు; tender leaf; (టండర్ లీఫ్). అప్లీర్ చిగురుర్ భాగ్యి భాట్ రఁచ. చింత చిగురు పచ్చడి పుల్లగా ఉంటుంది.

చితల /citala/ • *n.* మగ లేడి. • మగజింక; hart; (పోర్).

చిత్తో /citto/ ఆడ చిరుత పులి; female cheetah; ప్రీమెట్ల్ చీతు.

చిత్రకార్ /citrakār/ *n.* చిత్రకారుడు; artist; (అటైప్); చిత్రకార; చితెరా.

చితీలి /citili/ • లేడి; హిరన. • జింక; antelope; (ఏంటీలోవ్).

చిద్ర కరేర్ /cidra karēr/ చికాకు పడడం; getting irritated; (గటిచ్ ఇరిటేటెండ్).

చింతు /cintru/ ఇనుక దంతు. చింతూర్ జీవెపర హూబె గీతా రఎస. ఇనుక దంతువు దేహంపై నిలువు చారలు ఉంటాయి.

చింతాజీ /cintāṇi/ • n. జ్ఞాపకాలు; haunt; (పూఅంట). మనస ప్రోనార్ చింతాజీ హార్డె ఆరీచ. నన్ను పాత జ్ఞాపకాలు వెంటాడుతున్నాయి. • v. జ్ఞాపకార్థంగా ఉండేది; symbol of remembrance; (సింబల్ ఒవ్ రిమెంబర్స్).

చిబ్రి /cibri/ n. గుడ్డగూబ; owl; (చెల్).

చిష్టా /cimṭā/ n. పటకారు; forceps; (ఫోన్సిపెన్); చిమటా; సండసి.

చిర్రా /cirrā/ n. పగుళ్ళు; cracks; (కెక్కు). v. చీల్చు; to split; (టు స్నైట్); చిరి; టూట; ఫ్రాట; అలగ హో. యే లాకడే నఁ దీ చిర్రా కర్. ఈ దుంప ను రెండుగా చీల్చు.

చిలం /cilam/ n. తుప్పు; rust; (రెణ్ణ); జంగ; సోరచా. యే లోయేనఁ చిలం పక్కాగి. ఈ ఇనుముకు తుప్పు పడుతుంది.

చిల్క /cilka/ n. • రామ చిలుకు; parrot; (పెరోట). చిల్కాతి హోత్ దేకచ. రామ చిలుకతో జోక్కిష్యం చూస్తారు. • చిలుకు; parrot; (పెరోట); తోతా; సుగా.

చిల్ల /cilla/ n. • చీల, బల్లెం, మేకు; bolt; (బోల్ట్); కిల; మెఖ.

చిల్లాతి సాపేన మార్ నాగ్. చిలతో పామను వంపి వెయ్యా.

చిలుకు /ciluku/ n. • పత్రము; letter; (లెటర్). లకేనఁ చిలుకు కామది. ప్రాయటానికి పత్రాన్ని ఉపయోగిస్తాము.

• కాగితం; paper; (పుయ్యర్); కాగజ. • పత్రం; note; (సోట్); పత్ర; పత్తా. • డబ్బుల పట్టి.

చింజీ /cīj/ pron. దాని; material; (మచీయరీయల్); పదార్థ. భోరాకీర విస్త్రాతి ఆవ్ భింజ్ కర్. తినే సరుకులతో మంచ అన్నం ఆరగింపు చేయా.

చింత్రో /cīntrō/ • గుడ్డ పీలిక.

• v. తట్టు; stroke; (ప్రోక్); థపథపా; ఖటఖటా; థపథపా.

చీర్ /cīr/ • v. చిల్చు; tear; (టీయర్); చీర; చీర దె; విదీర్ణ కర; తోడ; ఫోడ; భాగ కర. వాసీర్ బొంగునఁ చీర్. వెదురు బొంగును చీల్చు. • v. చింపు; ఫాడ; చీర. సాండెర్ అంచు చీర్. చీర అంచు చింపు.

• n. చింపడం; tearing; (టీరింట్); టొక్కా చీరన్ గుఫీపర్ భాంద్. గుడ్డను చింపి పుండుపై కట్టు.

చున్నోమార్ /cunnōmār/ సున్నం కొట్టు.

చున్లేర్ /cunlēr/ • n. ఎన్నిక; choice; (చోఇన్). తమేనఁ నాయక్ కూళ్ రేణోకొ చున్లో. మీకు నాయకుడు ఎవరు కావాలో ఎన్నుకోండి. • v. కోరు; want; (హొంత్).

చుంటాడ్ /cuṇṭāḍ/ v. అంటించు; attach; (అటెచ్); చిపకా; లగా. గోడానఁ కాగద్ చుంటాడ్. గోడకు కాగితం అంటించు.

చుప్ /cup/ adj. చప్పుడు లేని; quiet; (క్వూఅట్).

చుండెలుక /cuṇḍeluka/ n. మండెలుక; shrew.

చుమజక్ /cumajakō/ v. ముద్దులాడు; fondle; (పొండ్లు).

చురొ చురొ /curo curo/ adv. పాడిపాడిగా; grate; (గ్రేట్).

చురొకర్ /curokar/ v. • చితకొ౜్టు; చూర్జం చెయ్యా; crush; (క్లుప్).

చువ /cuvaṁ/ v. కారుటు; exude; (ఎక్కువ్).

చూట్ పాట్ /cūṭpāṭ/ n. పరిసరం; environment;

(ఇంవైలరన్సుంట్); పరిసర; పడోస; ఆస పాస కా స్థాన.

చూంటన రేర్ /cūṭtan rēr/ v. ఆనుకొని ఉండు; to be stuck; (టు బీ స్టక్).

చూంటేని /cūṭṭenī/ adj. తాకని; untouched; (అన్టట్).

చూమ్ /cūm/ v. ముద్దు; show affection on your own; (శో అపక్కన్ ఒన్ యొర్ ఒన్). యాడీర్ చూమ్ హార్డె ఆరి. అమ్మ ముద్దు గుర్తుకు వస్తుంది.

చూయో /cūyō/ • v. స్రవించు; ooze; (ఒన్); స్విత హో; టపక; చ్చ. • n. స్రావం; secretion; (సిక్కిశన్); సాావ; క్షరణ.

చూర్చి /cūro/ • n. కారడం; స్రవించు; leakage; (లీక్వెయ్స్). సిసిమాతి తేర్ చూర్చి. సిసా నుండి నూనె కారుతుంది. • పొట్టు; ooze; (ఒన్); స్విత హో; టపక; చ్చ. ఖాత్తి దుడ్డా

పకడజన్మ చూరో ఆవ. వడ్టంగి దూగోడ పట్టేటపుడు పాట్టు వస్తుంది..• చూర్జం; mash; (మూషమ్); చూర్ణమ్; బుకనీ. **చూలేర లక్ష** /cūlēr lakṣi/ వంట చెరుకు; firewood; భూర్ పుడ్). **చూలో** /cūlō/ v. పొయ్యి; stove; (ప్రోవ్). **చెక్కుర్ సందుక్** /cekkār sanduk/ n. చెక్కు పెట్టె; wooden box; (పుడున్ బోక్కు).

చెద్దర్ /ceddar/ n. మప్పుటి; bedspread; (బెడ్స్ప్రెడ్). నీమా చెద్దర్ థాంకలేన్ సోవచ. వలిలో దుప్పుటి కప్పుకొని పడుకుంటారు.

చెంచార్ అత్రా /ceñcār atrā/ n. చెంచాడు; spoonful; (సువ్వుపుల్). చెంచార్ అత్రా పాణి ఘాల్. చెంచెడు నీరు పొయ్యి.

చెంగ్య /cengya/ n. సెనగలు; chickpea; (చిక్కి); చనా.

చెండు /cenḍu/ n. బంతి; ball; (బోల్). ఘచాపర్ చెండుతి రంచ. పిల్లలు బంతి ఆడుతున్నారు.

చేడ్గా /cēḍgo/ v. పాడు; ruin; (రుజ్చెన్).

చేప్లు /cēplu/ చెప్పులు.

చేశా /cēśā/ n. శిష్యుడు; disciple; (డిస్పైలిం); శిష్యమ్; చెలా.

చొట్టి /coṭṭi/ n. • పిలక్; small tuft of hair on the back of head; (బ్రౌల్ టప్పు ఒవ్ హేర్ ఒవ్ ద బెక్ ఒవ్ హాడ్). • దొంగది; thief one; (తీవ్ వన్).

చొపడ్ /copad/ v. • పుయ్యి; daub; (డోబ్); పుషిపిత హో.

- రుద్దు; rub; (రట్); మల; రగడ. మాత్రేపర్ తేల్ చొపడ్.
- తలపై నూనె రుద్దు.

చోట్ /oṛti/ n. • దెబ్బి; beat; (టీట్); చోట; ఆఘాత. హతేపర్ చోట్ లాగ్గి. చేతిలై దెబ్బి తలిగింది. • అపాయం; danger; (డేయ్మూర్). ఖాతరా; హని. మన మార్ దోస్తై చోట్ ఫఱ. నాకు నాన్నే హితుని నుండి అపాయం ఉంది..• గాయం; injury; (ఇణ్ణరి); చోట; జఖమ; ఘావ.

చోర్ /cōr/ n. • దోసి. • దొంగ; culprit; (కల్పితు); దోషి; అపరాధి; కసూరవార. చోర్ రాత్ వణా చోరి కంచచ. దొంగలు రాత్రి పూట దొంగతనం చేస్తారు.

చోకీదార్ /caukīdār/ n. చోకీదారు; watchman; (వేచ్చమన్).

చోదఁ /caudām/ num. పద్మాలుగు; fourteen; (పొటీన్).

చొరస్తా /caurastā/ n. జంక్కువ్; junction; (జంక్కున్).

చోట్టు /camṭṭiki/ n. మట్టులు; rings worn on toes; (రిచ్చు వోన్ ఒన్ టోన్).

చోట్టుఅంగిళి /camṭṭikiāṅgli/ n. చిట్టికెనవేలు; small finger; (బ్రౌల్ ఫింగర్).

చుడ్ /camḍ/ v. • ఎక్కు; climb; (క్లుమ్); చఢ.

- ఎగబాకు; climb; (క్లుమ్); ఊపర కో రెంగ. సరసర్ తాడ్ చుడ్. తాటిచెట్టుపైకి ఎగబాకు.

చులాయేర్ /camlāyēr/ v. నడచుకో; behave; (బీహాయ్యి); బర్తావ కరా.

ఫ

ఫణ /chāna/ పిడిక; dried dung cakes; (డ్రైడ్ బిగ్ రాండ్ టభీట్స్ మెయ్యు ఒవ్ బుల్ శిట్). ఫణ లా. పిడిక తీసుకురా.

ఫణగో /changō/ v. • తేటగా; తేటపడు; evident; (ఎవిడంట్); స్పష్ట హో.

ఫణక్ /chanak/ • v. వెదజల్లు; scatter; (స్ట్రోటర్); బిఖేర; డిటరా. ఫణకేజుకొ లోయి మాపర్ పట్టు. వెదజల్లిన రక్తం నాపై పడింది. • v. జల్లుకొట్టు. n. చలడం; spray; sprinkle; (స్ట్రోయ్); (స్ట్రోన్యుల్); ఘఁఘరిణిడకావ. పాణి ఫణక్. నీట్చు వల్లు. • n. వల్లు; బిఖేర; ఫెక.

